

Siseministri 07.11.2023 käskkirja
nr 1-3/132 „Siseministri 21. veebruari 2023. a
käskkirja nr 1-3/36 "Piirihalduse ja
viisapoliitika rahastu meetme nr 1.3 "Koolituse
ja koostöö kaudu Euroopa piiri- ja
rannikuvalve toetamine välispiiridel tõhusa
Euroopa Integreeritud piirihalduse
rakendamisel" toetuse andmise tingimused"
muutmise“
LISA1

Seletuskiri

I Sissejuhatus

Käskkirjaga muudetakse siseministri 21. veebruari 2023. a käskkirjaga nr 1-3/36 kinnitatud Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu meetme nr 1.3 „Koolituse ja koostöö kaudu Euroopa piiri- ja rannikuvalve toetamine välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel“ toetuse andmise tingimusi (edaspidi *TAT*). Eelnõu on koostanud Siseministeeriumi (edaspidi *SiM*) nõunik Aivi Kuivonen (aivi.kuivonen@siseministeerium.ee) koostöös asjaomaste partneritega.

II Käskkirja sisu

TATis nimetatud projekti „Kontaktametniku lähetamine Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti juurde“ elluviija Politsei- ja Piirivalveamet esitas 25. septembril 2023. a taotluse muuta projekti abikõlblikkuse perioodi 01.01.2025–31.12.2026 aasta võrra varajasemaks, põhjendades vajadust järgnevalt:

„1) Koostöö tõhustamine Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga (edaspidi *Frontex*) on Eesti Euroopa Liidu poliitika kohaselt Siseministeeriumi ja Politsei- ja Piirivalveameti prioriteediks ning *Frontexi* tegevused peamise piirihalduse- ja rannikuvalve alase koostööpartnerina on arenemas kiires tempos, samuti on tegevusi ja koostöökohti lisandumas.

2) 2023. a lõpuks on kavas jõuda *Frontexiga* koostöökokkuleppe sõlmimiseni, et arendada Sisekaitseakadeemia Narva õppekeskusest *Frontexi* väljaõppekeskus. Koostöökokkuleppe rakendamisel on Poolas *Frontexi* peakontoris töötaval kontaktametnikul suuremad võimalused koostöö käivitamiseks vajalike tegevuste aja- ja asjakohaseks planeerimiseks ning rakendamiseks.

3) Eesti välispiiril on alates Ukrainas toimuva sõja algusest alaliselt kohal ca 30 *Frontexi* ja teiste Euroopa Liidu riikide piirivalvurit. Eesti kontaktametniku kohalolu *Frontexis* toetab kiiremat infovahetust ning muid töökorralduseks vajalikke operatiivtegevusi ja vastuvõtva riigi kohustuste täitmist.

4) *Frontexi* 2019/2018 määruse järgi on lähiaastatel plaanis laiendada *Frontexi* kohalolu liikmesriikides, toetades operatsioone kohapealsete esinduste kaudu. Eesti pakkus end välja *Frontexi* esinduse asukohamaana. Koha saamiseks on vajalik teha Poolas *Frontexi* asukohas järjepidevat tööd. Katseprojekti tulemused esinduste loomiseks peaksid selguma 2024. aastal, misjärel tuleb arutusele kontseptsiooni laiendamine katseprojekti välistesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse.“

Ühtlasi kinnitas elluviija, et projekti abikõlblikkuse perioodi muudatus toetab ajakohastatult projekti eesmärgi saavutamist.

TATi punktide 7.5 ja 7.6 täiendused on tingitud projektide elluviimisel tekkinud küsimustest. Seetõttu toome eraldi välja Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ § 33 nimetatud võimaluse makse menetlemise pikendamiseks ja peatamiseks kulude osas, mille abikõlblikkuses ei ole võimalik toodud alustel veenduda.

Kuna elluviijad vastutavad, et projektide tegevused aitavad lahendada „Eesti 2035“ arenguvajadusi ning arvestavad määruse nr 2021/1060¹ artiklis 9 sätestatud horisontaalseid põhimõtteid, lisatakse elluviijale kohustus kirjeldada lõpparuandes „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja tegevuste tulemusi.

Kuna ühtekuuluvusfondide huvigrupid palusid teiste TATide kooskõlastamisel täiendada „Põhiõiguste hartaga ja puuetega inimeste õiguste konventsiooniga arvestamise kontroll-lehte“ ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja keskkonnakaitse osas ning võttes arvesse, et eeltingimustega seonduv peab olema riigis kontrollitud ühtemoodi, on kontroll-lehte täiendatud.

III Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega. Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1148²;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1896, 13. november 2019, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624³ (edaspidi *Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrus*).

IV Käskkirja mõju

TAT muudatus aitab kaasa Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrusega pandud kohustuste täitmisele, sh Schengeni piiri kaitsmisele, millel on omakorda positiivne mõju Eesti elanikkonna turvatundele.

V Käskkirja rakendamine

Käskkiri jõustub allkirjastamisel.

VI Käskkirja kooskõlastamine

Käskkirja kooskõlastasid eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Kliimaministeerium.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid. - [ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706](#).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu. – [ELT L 251, 15.7.2021, lk 48–93](#).

³ Euroopa Piiri- ja rannikuvalve määrus. - [ELT L 295, 14.11.2019, lk 1–131](#).